

SPIS TREŚCI

Przedmowa do wydania polskiego	7
Przedmowa	11
CZĘŚĆ PIERWSZA	15
HIPOTEZA DARWINOWSKA I INNE HIPOTEZY DOTYCZĄCE ANTRO- POGENEZY	16
1. DARWIN O POCHODZENIU CZŁOWIEKA	17
Idee antropogenezy w okresie przeddarwinowskim	17
Darwin o ewolucji świata zwierzęcego	22
Rodowód człowieka w ujęciu Darwina	26
Zarys rozwoju prymatologii	38
Rozwój prymatologii w ZSRR	49
2. MAŁPY CZŁĘKOKSZTAŁNE I ICH POCHODZENIE	65
Antropoidy współczesne	65
Antropoidy kopalne	83
3. POŹNIEJSZE HIPOTEZY DOTYCZĄCE POCHODZENIA CZŁOWIEKA I ICH KRY- TYKA	110
Religijne ujęcia antropogenezy	110
Hipoteza tarsjoidalna	114
Hipotezy wywodzące rodowód człowieka od różnych grup małp	120
Hipoteza antropogenezy Osborna	127
Hipoteza antropogenezy Weidenreicha	136
Niektóre czynniki hominizacji i wymierania kopalnych antropoidów pliocenu i plejstocenu	141
CZĘŚĆ DRUGA	151
WŁAŚCIWOŚCI BUDOWY CIAŁA LUDZKIEGO I POWSTANIE PRA- CZŁOWIEKA	152
1. CZŁOWIEK JAKO PRZEDSTAWICIEL RZĘDU NACZELNYCH	153
Przystosowania ciała ludzkiego do ortoskelii i bipedii	153
Charakterystyczne cechy specyficzne człowieka bezpośrednio nie związane z postawą wyprostowaną i bipedią	160
Specyficzne cechy podobieństwa między człowiekiem a antropoidami	165
Narządy szczątkowe i atawizmy u człowieka	168

2. ROLA PRACY I LOKOMOCJI DWUNOŻNEJ W ANTROPOGENEZIE	175
Rola pracy	175
Typy lokomocji u małp człekokształtnych	178
Cieężar ciała i środek ciężkości u człowieka i małp	186
Kończyny dolne	190
Miednica kostna, kręgosłup i klatka piersiowa	196
Kończyny górne	202
Proporcje ciała i przejawy asymetrii	209
Czaszka	212
3. MOZGOWIE I WYŻSZA CZYNNOŚĆ NERWOWA CZŁOWIEKA I MAŁP	222
Mózgowie i analizatory człowieka i małp	222
Rozwój obwodowych składników analizatorów	234
Wyższa czynność nerwowa małp	251
Drugi układ sygnalizacyjny — charakterystyczna odrębność ludzkiego myślenia	272
4. STADNOŚĆ U MAŁP I PIERWOTNE FORMY PRACY	276
Stadność u małp	276
Pierwotne formy pracy	297
Antropogeneza i jej czynniki	301
CZĘŚĆ TRZECIA	313
KSZTAŁTOWANIE SIĘ CZŁOWIEKA W ŚWIELE DANYCH PALEOANTROPOLOGII	314
1. PIERWSZY SZCZEBEL: PRACZŁOWIEK (HOMO ERECTUS).	315
<i>Pithecanthropus</i> z Jawy	315
<i>Sinanthropus</i>	325
Praczlówiek z Heidelbergu	338
2. DRUGI SZCZEBEL: CZŁOWIEK NEANDERTALSKI (HOMO NEANDERTHALENSIS)	342
Epoka lodowa	342
Neandertalczycy i typ ich budowy fizycznej	347
Znaleziska neandertalskie w ZSRR	357
Neandertalczycy z Palestyny	364
Tryb życia człowieka neandertalskiego	373
Rozwój mózgowia u hominidów kopalnych	377
3. CZŁOWIEK ROZUMNY (HOMO SAPIENS)	390
Człowiek paleolitu młodszego	390
Błędne hipotezy dotyczące pochodzenia człowieka współczesnego i ich krytyka	406
Rasy ludzkie	416
Czynniki kształtowania się ras	423
Izolacja geograficzna i społeczna	425
Nauka w walce z rasizmem	430
D O D A T E K 1. BIOLOGICZNE ASPEKTY ZAGADNIENIA RAS	439
D O D A T E K 2. DEKLARACJA O RASIE I PRZESĄDACH RASOWYCH	444
LITERATURA	450